

ILMAILULAITOS

CIVIL AVIATION ADMINISTRATION

PL 50

FIN - 01531 VANTAA, FINLAND

Puhelin/Telephone 09 - 82 771

International + 358 9 82 771

Telefax 09 - 82 772499

LENTOTURVALLISUUSHALLINTO

FLIGHT SAFETY AUTHORITY

LENTOKELPOISUUSMÄÄRÄYS

AIRWORTHINESS DIRECTIVE

M 2867/01

30.5.2001

Lentokelpoisuusmääräyksen noudattaminen on ilma-aluksen jatkuvan lentokelpoisuuden edellytyksenä. Määräyksen mukaisen toimenpiteen saa tehdä ja kuitata, ellei määräyksessä toisin mainita, se jolla ilmailumääräyksen AIR M2-1, AIR M4-1, AIR M5-3, AIR M5-10, AIR M6-1, OPS M2-10, JAR-OPS 1 tai JAR OPS 3 mukaisesti on oikeus tehdä kyseisen ilma-aluksen tai -välineen määräaikaishuoltoja. Tehty toimenpide on merkittävä ilma-aluksen teknilliseen päiväkirjaan tai purjelentokoneen matkapäiväkirjaan. Lentokelpoisuusmääräys on annettu ilmailulain (281/95) 17§:n perusteella.

Koe- ja harrasteluokan ilma-alusten potkurit

Koskee: Kaikkia koe- ja harrasteluokkaan kuuluvia harrasterakenteisia ilma-aluksia ja ultrakevyitä lentokoneita.

Viite: Lentoturvallisuushallinnolle tehdyt vika- ja vaaratilanneilmoitukset potkurin lapojen irtoamisesta.

Voimaantulo: 1.7.2001.

Voimassaoloaika: Tämä määräys on voimassa toistaiseksi.

Syy: Viime vuosina on ultrakevyisiin lentokoneisiin tehty useita moottorinmuutoksia, joissa alkuperäinen alennusvaihteellinen 2-tahtinen Rotax-moottori on korvattu 4-tahtisella moottorilla.

Moottorin muutoksen yhteydessä on joissakin tapauksissa käytetty edellisestä moottoriasennuksesta jäänyttä, Rotax-moottorille tarkoitettua potkuriä huomaamatta sitä, että potkuri on alkujaan suunniteltu ja tarkoitettu alennusvaihteelliseen moottoriin, jossa potkurin suurin sallittu pyörimisnopeus on 2600 – 2800 rpm. Näitä potkureita on myös hankittu ja asennettu harrasterakenteisiin ilma-aluksiin.

Koska potkurin lapoihin kohdistuvat keskipakoisvoimat kasvavat pyörimisnopeuden neliössä, nousevat potkurin lapoihin ja niiden kiinnitykseen kohdistuvat keskipakoisvoimat moninkertaiseksi, kun potkurin pyörimisnopeutta nostetaan 2600 kierroksesta minuutissa 3600 kierrokseen minuutissa. Tällöisen potkurin asentaminen alennusvaihteettomaan nopeakierroksiseen moottoriin (VW, Jabiru tms; rpm 3300-3600) aiheuttaa selvän lentoturvallisuusriskin

Toimenpiteet:

- A.** Tarkasta ennen seuraavaa lentoa, onko ilma-alukseen asennettu potkuri säädettävä tai muuten purettavissa oleva potkuri. Mikäli potkuri on säädettävä tai purettavissa oleva, tee kohtien **B** tai **C** edellyttämät toimenpiteet. Muussa tapauksessa tämä määräys ei anna aiheutta lisätoimiin, ja se voidaan kuitata täysin tehdyksi.
- B.** Tarkasta potkurin valmistajan antamista potkurin teknisistä tiedoista ja rajoituksista (teho/pyörimisnopeusrajoitus), soveltuuko potkuri käytettäväksi asianomaisessa moottorissa. Jos potkuri soveltuu valmistajan antamien rajoitusten perusteella asianomaiseen moottoriin, merkitse tämä lentokelpoisuusmääräys täysin tehdyksi ilma-aluksen tekniseen kirjanpitoon.
- C.** Mikäli moottorin valmistajan teho- tai pyörimisnopeusrajoitukset ylittyvät asianomaisessa moottoriasennuksessa tai potkurille annettuja rajoituksia ei saada selville, poista potkuri käytöstä.